

1943, august 7. Londýn. — Prípís Štábu pre vybudovanie brannej moci I. odboru čs. MNO s textom depeše pre náčelníka čs. vojenskej misie v SSSR plk. H. Píku.¹ Depeša obsahuje pokyny pre rokovanie so sovietskymi predstaviteľmi o pomoci ľudovému povstaniu na čs. území v poslednej fáze vojny.

Tajné.

Predajte níže uvedený telegram plk. Píkovi.
Voj. pridelenec v SSSR — telegram.

Predvídame lidové povstání doma v poslední fázi války; děláme přípravy pro ně. Projednejte předběžně tuto pomoc z SSSR:

Zajistěte zbraně pro boj zblízka, lze-li německého původu, pro nejméně 10 000, možno-li až 50 000 osob a jich dopravu padáky až do historických zemí. Jde o pušky, leh. kulometry, automat. pušky, protitank. pušky, minomety, ruční granáty a střelivo.

Zajistěte též parašutistický výcvik našich důstojníků a vojáků, nejméně 150 osob, k navazování styku s domovem a k přípravě povstání; pak přepravu vzduchem části čs. vojsk z SSSR do ČSR, jakmile to bude možné.

Je v úmyslu použití brigády především pro akci na Podkarp. Rusi a ve východ. Slovensku. Volbu osob pro paravýcvik ať připraví velitel podle tohoto úmyslu.

Zahájení povstání bude vyraženo prezidentu republiky, jakmile zahraniční a vnitřní situace bude zralá.

Při jednání o zasazení brigády na frontu vymáhejte, aby se tak stalo pokud možno na směru s dobrými komunikacemi do východní části ČSR.

Další podrobnosti projedná Dr. Beneš při návštěvě v SSSR.

Tím zároveň zodpověděn dotaz o směrnicích pro konečnou fázi války.²

Ministr NO v. r.³

SÚA Praha, E 22-12-12/54. Originál(?). Strojopisný přepis.

prišla 5. 8. 1943 táto odpoveď: „K Tvé depeši čís. 158. Informoval jsem krajany, kteří arcíť mají rozdílné stanovisko k otázce tzv. autonomie. Ačkoliv jsou pro silný společný stát, soudí, že otázku národnostní nelze redukovat na pouhé opatření administrativní. Nešířím se o tom, poněvadž to vše Ti musí být dobře známo. Dále mají zde dojem, že stanovisko zaujaté vládním prohlášením v otázce národnostní dostalo vládu do obranného postavení vůči Bratislavě, jak z pozdější rozhlasové polemiky s Bratislavou bylo zřejmo. Fierlinger.“ (AMZV Praha. Depeše došlé, 1943, čís. 1790, Mos. 256.) — Moskovské vedenie KSČ zaujalo stanovisko k riešeniu slovenskej otázky článkom V. Kopeckého v „Čs. listoch“ (viď dokument čís. 24).

¹ Dokument publikujeme podľa priepisu pripojeného k oznamu I. odboru čs. MNO z 27. 8. 1943, v ktorom sa ŠVBM oboznamuje s tým, že depeša Píkovi bola odoslaná 12. 8. 1943. Prípís ŠVBM zo 7. 8. 1943 mal čj. 107 Taj. 3 odd., depeša Píkovi bola odoslaná pod čís. R — 187 taj. 1/2 odděl. (SÚA Praha, E 22-12-12/53).

² Šlo o nasledujúcu telegrafickú žiadosť plk. Píku, ktorú postúpil I. odbor čs. MNO pod č. 3394 taj. 1/2 odd. 43 6. augusta 1943 Štábu pre vybudovanie brannej moci na ďalšie vybavenie: „Prosím o směrnicích alespoň zásadního rázu jak připravit jednotku v SSSR na konečnou fázi války, respektive abych mohl připravovat opatření jak taktického, tak materiálního rázu.“

Myslím, že by jí mohlo být použito jako kádru pro obsazení Podkarpatské Rusi. V jednotce je asi 2000 Podkarpatorusů, kteří převážnou většinou jsou uvědomělí Čechoslováci a mohou být protiváhou nějaké jiné agitace politické u Podkarpatoruského lidu.“ (SÚA Praha, E 22-12-12/55.)

³ S príkazmi pre Píku z augusta 1943 súvisí záznam vo vojnovom denníku operačného odde-